

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022 31.10.2022 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет 1-8

«БЕКІТІЛДІ»
ҚР МСМ МК «Темірбек Жүргенов
атындағы Қазақ ұлттық өнер
академиясы» РММ Ғылыми
Кеңесінің шешімімен
« 27 » 04 2023 ж.
№ 11 хаттама

**7M02179 – ДӘСТҮРЛІ МУЗЫКА ӨНЕРІ БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы
2023 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет 2-8

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Бекмолдинов Н.С. – PhD, аға оқытушы, «Дәстүрлі музыкалық өнер» кафедрасының меңгерушісі.

Казыбекова Ж.А. – өнертану кандидаты, «Дәстүрлі музыкалық өнер» кафедрасының доценті

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Дәстүрлі музыка өнері» кафедрасының отырысы

Хаттама № 9 « 17 » 04. 2023 ж.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Қ.З.Халықов

ЖОО кейінгі білім берудің ғылыми-зерттеу орталығының басшысы А.А.Кульшанова

ЖОО кейінгі білім беру бөлімінің басшысы Ж.А.Тлеулинова

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет 3-8

Магистратураның арнайы пәні бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғарғы білімнің негізгі бағдарламасының (бакалавриат) негізінде жасалған.

7M02179 - «Дәстүрлі музыка өнері» магистратура білім беру бағдарламасы бойынша мамандарын дайындауға арналған негізгі талаптар:

Магистратураға оқуға түсуші келесі ұғымдарды түсіне білу керек:

- қоғамдық өмірдегі ғылым мен білімнің маңызы;
- ғылыми танымның дамуындағы жаңа тенденциялар;
- аса маңызды методологиялық және философиялық мәселелер жөнінде;
- жоғарғы мектепт оқытушының кәсіби компетенциялары жөнінде.

7M02179 - «Дәстүрлі музыка өнері» білім беру бағдарламасы бойынша магистратура түлектері ғылыми-педагогикалық бағыттағы келесі кәсіби қызмет түрлерін орындай алады:

- орындаушылық және педагогикалық іс-шараларды жүргізеді;
- көркемөнер мен мәдениет мекемелерінде, шығармашылық ұйымдарда, концерттік топтарда ұйымдастыру іс-шараларын жүргізу;
- өнер және мәдениет мекемелерінің, білім беру мекемелерінің, бұқаралық ақпарат құралдарының, редакциялық және баспа ұйымдарының және шығармашылық ұйымдардың бөлімдерін басқарады;
- шығармашылық жобаларды жасау және дамыту, фестивальдар, конкурстар, конференциялар, мастер-кларстар өткізу, олардың ақпараттарын және жарнамалық қолдауды жүзеге асыру;
- өнер, мәдениет, білім беру саласында ғылыми зерттеулер жүргізу.

Білу:

- ғылыми танымның методологиясын;
- ғылыми қайраткерлікті ұйымдастырудың принциптері мен құрылысын;
- оқу барысында студенттердің танымдық қайраткерлігін;
- психологиялық әдістерді және білім сапасын жоғарылату әдісін білу.

Істей алады:

- алған білімін ерекше даму үшін және идеяларын пайдалану үшін ғылыми зерттеу контекстінде пайдалану;
- бар концепцияларды критика түрінде сараптау, процестер мен құбылыстарды талдаудың теориясы мен тәсілдері;
- әртүрлі пәндер шеңберінде алынған білімді интеграциялау, жаңа таныс емес жағдайларда зерттеу мәселелерін шешу;
- толық емес немесе шектелген ақпаратқа негізделген білімді интеграциялау, шешімдер қабылдау және шешім қабылдау;
- педагогикалық қызметте жоғары мектептің педагогикасы мен психологиясы туралы білімін қолдану;
- интерактивті оқыту әдістерін қолдануға;
- заманауи ақпараттық технологияларды қолданумен ақпараттық-талдамалық және ақпараттық-библиографиялық жұмыстарды жүргізу;
- шығармашылық ойлау және жаңа проблемаларды және жағдайларды шешуге шығармашылық көзқарас;
- жоғары оқу орындарында арнайы пәндерді оқытуды жүргізуге және зерттеу жүргізуге мүмкіндік беретін кәсіби деңгейде шет тілін еркін меңгеру;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет 4-8

– диссертация, ғылыми мақала, баяндама, аналитикалық жазба және т.б. түрінде ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыстың нәтижелерін қорытындылайды.

Дағдыларға ие болу:

- ғылыми-зерттеу қызметі, стандартты ғылыми проблемаларды шешу;
- кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу-педагогикалық қызметті жүзеге асыру;
- кәсіптік пәндерді оқыту әдістемесі;
- оқу үдерісіне заманауи ақпараттық технологияларды пайдалану;
- кәсіби қарым-қатынас және мәдениетаралық қарым-қатынас;
- шешендік және жазбаша түрдегі ойларды дұрыс және логикалық тұжырымдау;
- күнделікті кәсіби жұмысқа және докторантурада үздіксіз білім алуға қажетті білімді кеңейту және тереңдету.

Құзыретті болу:

- ғылыми зерттеулердің методология саласында;
- жоғары оқу орындарындағы ғылыми және ғылыми-педагогикалық саласында;
- білім беру технологиясының қазіргі замандағы сұрақтарында;
- кәсіби салада зерттеулерді және ғылыми жобаларды орындауға;
- білімін әр түрлі әрекетпен дамытуда және кәсіби дағдылары мен білімін жетілдіруде.

Қабылдау емтихандары ауызша түрде өтеді.

Пән атаулары және олардың бөлімдері

Қабылдау емтиханы билет бойынша ауызша жауап беруді талап етеді. Билетте «Арнайы пәндерді оқыту», «Қазақ музыка тарихы», «Этносольфеджио» пәндері бойынша емтихан сұрақтары енгізілген.

«Арнайы пәндерді оқыту әдістемесі»

1. Көшпелілер мәдениеті жағдайындағы қазақ музыкасының ерекшеліктері.
2. XIX ғасырдағы халықтық кәсіби музыкалық дәстүрі. Аспаптық музыкасы
3. Дәстүрлі мәдениеттегі музыка туралы қазақтың мифологиялық ойлары
4. Теориялық музыкатану тарихында ғалымдардың зерттеушілік мектебінің қалыптасуы
5. Қазақтың домбыра күйлерін зерттеу әдіснамасы
6. «Кодекс куманикус»-тегі музыканың рөлі мен мәні
7. XX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы музыка ғылымы
8. Ауызша дәстүрдің кәсіби ұлттық өнердегі авторлық мәселесі
9. Ауызша дәстүрдегі салт-дәстүр жырларының тақырыптық мазмұны
10. Домбыра музыкасындағы метроритм зерттеген ғалымдардың еңбектері
11. Жыршы-жыраулардың ауызша-поэтикалық жыр дәстүріндегі орны
12. Батыс Қазақстан домбыра музыкасындағы ладтық тірек принциптері
13. Шығыс ғалымдарының еңбектеріндегі музыкалық-эстетикалық ой
14. Халықтық кәсіби өнерінің орындаушылық мектептері
15. Дәстүрлі музыкалық мәдениеттегі орындаушы өкілдері
16. Қазақтардың дәстүрлі музыкалық мәдениетіндегі сопылық таным
17. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы қазақтың музыка мәдениеті
18. Абай мен Шәкәрімнің музыкалық реформасы. Өн мәнері, өлең мен күйдің байланысы
19. Б.Сарыбаев еңбегіндегі қазақтың музыкалық аспаптары
20. Музыкалық-поэтикалық мәдениеттегі ақындық өнер жанрлардың түрлері

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ	Ф 017-2.84-2022
	ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	31.10.2022 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет 5-8

- 21 Ауызша-кәсіби музыканттарды дайындаудың дәстүрлі жүйесі
- 22 Бұрынғы және қазіргі білім беру мәселелерінде студент-мұғалім сабақтастығы
- 23 Қазақтың дәстүрлі музыка мәдениетіндегі күнтізбелік негізі
- 24 П.Аравиннің еңбектеріндегі қазақтың дәстүрлі орындаушы өкілдері
- 25 Төкпе дәстүріндегі күйлердің құрылымдық мәселелері

Қазақ музыка тарихы

- 1 Түркі халықтарының музыкалық аспаптық мәдениеті
- 2 Арқа ән мектебінің жеке даралығы мен ерекшеліктері
- 3 Қаратау күйшілік мектебінің орындауындағы тарихи-стильдік ерекшеліктер.
- 4 М.Әуезовтің «Қорқыт-ата» бейнесін синкретизациялау мәселесі
- 5 Ғарифолла Құрманғалиевтің репертуарындағы Батыс Қазақстан ән шығармашылығы
- 6 Ықылас шығармашылығы қобыз музыкасының новаторы ретінде
- 7 Жем, Саз, Ойыл әндерін оқу. Жыр дәстүрін жеткізушілер туралы мәлімет
- 8 Қазақтың дәстүрлі музыкасының түрлері мен жанрлары. Қара өлең
- 9 Мұқан Төлебаевтың кәсіби композиторлардың алғашқы буынының өкілі ретінде өмірі мен шығармашылығы
- 10 Қазақстанда кәсіби композиторлық мектептің қалыптасуы
11. Музыкалық аспаптардың ең көне үлгілері
12. Қазақ халқының музыка мәдениетіндегі киелі жануарлар бейнесі
13. Түркі мәдениетіндегі «күй», «домбыра» терминдерінің этимологиясы
- 14 Қазақтың музыкалық фольклорын зерттеушілер
15. 1920-30 жылдардағы Қазақстандағы музыка мәдениетінің дамуы
16. А.Қ.Жұбановтың композиторлық-ағартушылық және зерттеушілік келбеті
17. XX-XXI ғасырлар тоғысындағы қазақ композиторларының шығармашылығындағы стилистика
- 18 Арқа дәстүріндегі шертпе мектебінің өкілдері
19. Батыс Қазақстан дәстүрлі күйлеріндегі құрылым мен жеке стильдің үйлесуі
20. Ауызша-кәсіптік дәстүрдегі ән айту ерекшеліктері
21. 1960-70 жылдардағы отандық кәсіби композиторлардың шығармашылығы
22. Қазақ халық аспаптар оркестрінің құрылуынан бүгінгі күнге дейінгі аспаптануы
- 23 Т.Әсемқұлов шығармашылығындағы көне музыкалық терминологияның мәдени-тарихи аспектісі
24. Қ.Әзірбаев поэтикалық импровизация құбылысы ретінде
25. Ұлы Жібек жолының ақындар айтыстарындағы орны

Этносольфеджио

- 1 Бөкей ордасының күйшілік мектебі (музыкалық тілі, орындау стилі, жанрлары, қалыптасу канондары). Бір өкілдің шығармашылығын талдау.
2. Төкпе күй мен Орта Азия мақамындағы құрылымдық қалыптасуы (салыстырмалы талдау).
3. Орындаушылық өнердің стильдік ерекшеліктері: төкпе және шертпе
4. Бесік жыры жанрының мысалында ұлтаралық қарым-қатынас жүйесіндегі дәстүрлі қазақ музыкасы.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет 6-8

- 5 Дәулеткерей шығармашылығы мысалында Батыс Қазақстанның орындаушылық ерекшеліктері
- 6 Жетісу дәстүрінің Қожеке шығармашылығы негізінде ерекшеліктері
- 7 Тәттімбет шығармашылығын музыкалық тілі, жанр және орындаушылық тұрғыдан талдау
- 8 Дина Нұрпейісова Құрманғазы дәстүрін жалғастырушысы ретінде
- 9 Шертпе күйдің композициялық құрылымы
- 10 «Көроғлы» эпосының түркі тілдес халықтардың рухани мәдениетіндегі бейнесі
- 11 Төкпе дәстүрінің өнер мектебіндегі жалпы сипаттамасы
12. Сырдария өңіріндегі жыр-күй дәстүрінің қалыптасу мәселелері
- 13 Алтай-Тарбағатай күйшілік мектебі өкілдерінің шығармашылығы
- 14 Музыкалық фольклор шеңберінде халық ән-күйлерінің құрылымдық ерекшелігі
15. Маңғыстау домбыра музыкасының орындаушылық ерекшеліктері
16. Қазақстандағы «Этносольфеджионың» қалыптасу тарихы
17. «Қазақ халқының 1000 әні» жинағының қазақ музыкасын зерттеудегі маңызы
18. Қазақтың дәстүрлі музыкасы көшпелілер мәдениеті мен өркениетінің феномені ретінде
19. Аймақтық дәстүрлер мен стильдерді зерттеудің музыкалық-теориялық мәселелері
20. Тарихи жағдайдағы көне күйлердің генезисі
21. Көшпелілер мәдениеті ерекшеліктерінің дәстүрлі музыканың дамуына әсері
22. Қазақ халқының әлеуметтік-мәдени қызметіндегі билер мен шешендер феномені
23. Қазақ халқының ғұрыптық-тұрмыстық ауыз әдебиетінің ерекшеліктері
24. Күй аңызы музыкалық шығарманың негізі ретінде
25. Көшпелі өмір салтындағы қазақ халық аспаптарының кристалдануы

Пайдаланған әдебиеттер тізімі

«Арнайы пәндерді оқыту әдістемесі»

1. Мухамбетова А. Казахский кюй как синкретический жанр (типы программности). – А., 1991.- с.40
2. Мухамбетова А., Аманов Б. Казахская традиционная музыка и XX век. Алматы, 2002. – с.187.
3. Мухамбетова А. Урбанистическая ветвь традиционной инструментальной музыки казахов // Аманов Б., Мухамбетова А. Казахская традиционная музыка и XX век. – Алматы, 2002. С. 321-358.
4. Бекхожина Т. 200 казахских песен. – А.1972.
5. Казахский музыкальный фольклор. – А.1976.
6. Қазақтың әдет-ғұрып, тұрмыс-салт әндері. – Алматы, 2001.
7. Монголия қазақтарының халық әндері. – Баян-Өлгий, 1983, 336 с.
8. Бабижан Б. Қара өлең. – А.2002.
9. Жұбанов А.К. Ғасырлар пернесі: Қазақтың халық сазгерлерінің өмірі мен шығармашылығы туралы очерктер. Алматы: Дайк-Пресс, 2002 б.
10. А.Жұбанов. Ән-күй сапары. – А., 1976.
11. А.Жұбанов. Қазақ композиторларының өмірі мен творчествосы. – А., 1942.
12. А.Жұбанов. Құрманғазы Сағырбаев. Өмірі мен творчествосы. – А., 1978.
13. Аравин П. Даулеткерей и казахская музыка XIX века. – М., 1984.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ	Ф 017-2.84-2022
	ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	31.10.2022 ж.
Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі		Бет 7-8

Қазақ музыка тарихынан:

- 14 Наследие трудов аль-Фараби в развитии мировой цивилизации: материалы международной научно-практической конференции, посвященной 1150-летию выдающегося учёного-мыслителя абу Насыр аль-Фараби. – Павлодар: ППУ, 2020.–560 б. Аманов Б. Композиционная терминология домбровых кюев.//Инстру-ментальная музыка казахского народа. – А., 1995. - с.39-48.
- 15 Мухамбетова А. Казахских кюй и семантика жанра.//Культура кочевников на рубеже веков. – А.,1995, с.245-251.
- 16 Гизатов Б. «Казахская народная инструментальная музыка». – М: «Музыка» 1988.
- 17 Жұбанов А. «Замана бұлбұлдары». – А., «Жазушы»1963.
- 18 Кетегенова Н. Казахская музыкальная литература – А., 1996.- с.252
- 19 Ерзакович Б.Г. Музыкальное наследие казахского народа –Алматы. 1979. –с.24
- 20 «Музыкадағы этномәдени дәстүрлер».Т.Бекхожинаны еске алуға арналған халықаралық конференция материалдары.– Алматы,2000.
- 21 Мухамбетова А. «Казахский кюй». – А:Дайк-Пресс.2002.
- 22 «Профессиональные аспекты преподавания вузовских дисциплин на музыкальных специальностях».Сборник научных трудов. – Астана,2003.
- 23 Сейдімбек А., Салғара Қ.,Жолдасбеков М. «Ел тұтқа». – Астана, 2002.
- 24 Хорнбостель Э.М. фон, Закс К. Систематика музыкальных инструментов. Перевод И.З. Алендера // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. М.: Советский композитор, 1987. - с. 261.
- 25 Аравин П.В. Жанры казахской инструментальной музыки. – Алма-Ата, 1970. – с.70.
- 26 Қоңыратбай Т. Қазақ музыкасының тарихы: Педагогикалық жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған оқулық.- Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2011. - 264 б.

Этносольфеджио

- 27 Казахская музыка: традиции и современность. – Алма-Ата, 1992.
- 28 Казахская музыкальная литература. – Алма-Ата,1993.
- 29 Райымбергенова С. Қазақтың көне аспаптық музыкасы. Ө.ғ.к.дисс.авторөф. Алматы, 1998. – 28 б.
- 30 Альпеисова Г. К вопросу о становлении сольфеджио, основанного на казахском музыкальном материале.//Поиск, серия гуманитарных наук. Алматы, 1999. -№2. с.86-91
- 31 Альпеисова Г. Становление домбрового сольфеджио в аспекте моделирования музыкально-слуховой деятельности.//Материалы международной конференции Курмангазы и традиционная музыка на рубеже веков. – Алматы, 1998, с.204-214.
- 32 Альпеисова Г. Ритмическое освоение домбровых кюев в курсе сольфеджио.//Культура и искусство в современной образовательной системе. – Астана. 2001.с.102-110.
- 33 Утегалиева С. Программа Этносольфеджио для студентов-домбристов факультета народной музыки. – Алматы, 2005. – 39 с.
- 34 Байбек А. Этносольфеджио курсындағы дәстүрлі әндердің теориялық негіздері // Дәстүрлі ән өнері. Халық әні кафедрасының құрылғанына 20 жыл толуына арналған әдістемелік құрал. – Алматы, 2008 ж. – 185-192 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2022
		31.10.2022 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет 8-8

35 Омарова Г., Мурзагалиева Г. Этносольфеджио (методическое пособие). – Алматы, 2005. – 63 с.

36 Аманов Б., Мухамбетова А., Раимбергенова С., Утегалиева С., Омарова Г. Программа курса комплексного сольфеджио для музыкальных Вузов. – Алматы, 1991.